

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX. - Štev. 189 (2499)

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1. gr.

TRST, nedelja 9. avgusta 1953

Cena 25 lir

5. in 6. septembra
Partizanski tabor
na Okroglici

Ob obletnici Primorskih brigad

Slovensko delovno ljudstvo slobodnega Primorja se pripravljajo na svečano proslavo desete obletnice ustanovitve slovenskih brigad na Primorskem.

V velikih septembrskih dneh leta 1943, ki so pokazali našemu ljudstvu novo pot v zgodovini, je naš človek ne le v sedanjosti osvobodil Primorsko, temveč tudi na Trstu, Trzinu ali v Gorici, one dni si slavi padeč fašističnega režima in monarhističnega Badolgieve vlade, ki je bila v kratkih dneh svojega človejstva prav tako Hitlerjeva zaveznica, pri tem pa se je posebej odlikovala v protijugoslovanskem sovraštvu. Spontana vstaja širokih delovnih množic, ki so segle po orožju, je pokazala, da se to ljudstvo globoko v svoji notranjosti zaveda, da je potrebna borba, ker je še daleč dan, ko bo naša zemlja slobodna in ko to slobodo naš človek ne bo izgubil.

Veliki so bili dnevi v avgustu in septembru leta 1943. Delovni ljudje, proletarij iz industrijskih sredstev, so sprejemali od starih partizanov orožje in strelivo v četo in bataljone narodnoosvobodilne vojske. Kdor je živel te dneve, ne bo mogel nikoli pozabiti njihove veličine. Vse premalo se o tem govori, vse premalo se o tem piše. V onih dneh je naše ljudstvo odkrilo svoje moralne zaklade, poklopilo je svojo politično zrelost.

Dogodi se me zanesti v prvo manifestacijo tržaškega delovnega ljudstva na Trgu Unita. Tu sem videl, kako so tržaška dekleta razočevala in prepričevala alpince in študente, ki so prihajali iz Italije, da se pridružijo naši borbi. Na Trgu pred Hitlerjevim kolonijem, ki so že korakale v mesto, bil sem čen delavcev, ki je zahvaljujoč odpreki in od komandant tržaškega garnizona, naš se izrazi vse obstojne orloje in Trstu tržaškemu proletariatu. Tudi gospodje so bili v Hitlerjevi službi in so se bili tržaškega delavstva, zato so zavlačevali popajzvanje, vse dokler se ni v Nemci v Trstu okrepili. Velika je bila akcija na tržaške zapore. Njene priče so ljudske množice v Trstu, ki so napadle zapore in osvobodile politične jetnike. Tudi ta akcija je bila izraz razpoloženja tržaškega ljudstva, ki je manifestiral po Korzu in po kleti karabinerji zadnji postojali zadnji glas delavstva ljudstva, ki se je zaslono sta dve mladenci Zmagorci ubogih karabinerjev, ki so se umaknili pred prečeti pestni razjarjenega ljudstva.

Prav tako je bilo v Trzinu, kamor me je tudi klicala dolžnost, in v Dobrodu. Tudi tu je bila nepočastna slika. Tržaški delavci so trumoma prišli v parlamentarno komando, ki sem meštrik komandanta starega partizana Jožeta. Tržaški delavci so z imenitno voljo prevzeli orožje. Tu je bilo trest, nastojiti ljudi vseh tih in zene, v katerih je prav dno vladal odporniški duh. Tu je bilo treba izbrati komande. Tržaške zene in dekleta so začele pravico, da bodo v oborožene borbe. Tako je bilo delo, ko smo sestavljali novo ljudsko vojsko, iz naših ljudi, naših zemlji. Mimo naših etapnih komand in v spremstvu nove partizanske vojske so se vračale iz vojske grube Badolgieve vojske. Ti zmagovalci Balkanu so se vračali tudi v zenski oblekah. Mi nismo bili tem ljudem, od katerega je danes živih še naprosto, na naših korakih so dobili tudi hrano in nanosila, kakšna podojelo Nemcem v roke.

Ljudje, ki so se aktivno udeleževali delavnosti onih kurirji, partizani, aktivisti, narjni politični funkcionarji, tovariši slovenske in italijanske narodnosti, vsi, ki so imeli svoj delež v onih velikih dneh in kasneje, so bodo zbrali na vrtu na Okroglici. Tam nihče ne bo manjkal, niti najvišji partizanski komandant.

FRANC STOKA

Zaskrbljenost britanskega tiska zaradi Dullesove in Rijeve izjave

„Daily Mail“ piše, da izjava ni razpršila vtisa, da se je Dulles dal vplivati po Singmanu Riju - Britansko pojasnilo o skupni izjavi 16 držav - Foster Dulles se je v Tokiju sešel z min. predsednikom Jošido

TOKIO, 8. — Po podpisu pogodbe s Singmanom Rijem je državni tajnik Dulles odpotoval v Tokio. Pred odhodom je na tiskovni konferenci izjavil, da bodo ZDA in Južna Koreja zapustile politično konferenco o Koreji, še bosta 90 dni po njenem začetku obe državi sporazumno uvideli, da konferenca ne more roditi uspeha. Dodal je, da bi se obe državi lahko sporazumeli, da se dalje sodelujeta na konferenci, če bi po 90 dneh bilo še nekaj upanja na rešitve.

Na vprašanje o stališču ZDA, če se ne bi mogle sporazumeti z Južno Korejo o koristnosti konference, je Dulles odgovoril, da bi vsaka od obeh držav lahko na lastno pobudo zapustila konferenco.

O konferenci je tudi dejal, da se mu ne zdi potrebno dojeti soglasnost, zato da bi na konferenci dosegli uspeh. Glede na tiskovno konferenco je dejal, da „Vsaka udeležena država se lahko prosto umakne, kadar hoče, ter je dodal, da se ZDA ne bi umaknile brez prejšnjega posvetovanja z drugimi državami.

Nato je Dulles sporočil, da je govoril s Singmanom Rijem, tudi o udeležbi Rusije in Kitajske na konferenci. O mejiti konferenco na vojskojoče se stranke je moglo for, mulla, ne pa edina. Ne vem, ali lahko postavim resne ugovore, če komunisti sklenejo pogovore Rusijo, ki je bila posredno udeležena v vojni, je dodal Dulles.

Neki drugi konservativni list, „Daily Telegraph“, izjavlja, da so možnosti politične konference vse prej kot ugodne. „Ta izjava, dodaja list, je taka, da priteguje znova pozornost na različnost ameriškega in britanskega stališča do vprašanja Daljnega vzhoda. Po mnenju Britancev je napadeno izrečeno izjaviti, da pred konferenco, da ta ne bo rodila uspeha. Nato poudarja list, da je v prihodnjih mesecih možnost miru odvisna od diplomatov, in zaključuje s pozivom „Britancem, naj dajo dokaz močrosti in razumnosti.“

„Potrebno je, izjavlja list, da Američani napravijo enakost. Glede izjave Zdrženih narodov, ki se bojujejo na Koreji, najbolj poudarja v krogih OZN, da nedolžnost miru in poudarjanje odgovornosti za nov napad na Korejo. V francoskih krogih so zlasti zadovoljni nad izjavo, da spremiti ne Kereji se sme kompromitirati vzpostavitev in ohranitev miru v drugem delu Azije, pri čemer je mišljena Indokina. V krogih britanske delegacije pa se poudarja, da izjava ne misli avtomatične akcije proti Kitajski v primeru kršitve premirja. Predvsem na obrambno akcijo za- vzeznih sil ob podpori OZN. V krogih Zdrženih narodov se poudarja, da bi bil za razširitev vojne preko reke Jalu

Miha Marinko na obisku v Celovcu

CELOVEC, 8. — Predsednik izvršnega sveta Slovenije Miha Marinko je danes prišel v Celovec skupno s podpredsednikom sveta Marjanom Brecljem. Na meji ju je sprejel ravnatelj koroškega pokrajinskega urada Newole. V Celovcu pa ju je sprejel pokrajinski poglavar Wedenig v prisotnosti članov koroške vlade. Med tridnevnim bivanjem v Celovcu si bosta ogledala koroški velesejem in obiskala več zadržnih in socialnih ustanov Slovencev in Avstrijcev na Koroškem.

Indonezija za sprejem Kitajske v OZN

HAAGA, 8. — Novi indonezijski ministri predsednik Satriamidjodjo, ki je prišel danes z letalom v Haag, je izjavil, da bo Indonezija predlagala sprejem Kitajske v OZN, ter je potrdil, da se bodo med Jakarto in Moskvo vzdrževali redni diplomatski stiki, kakor so to sklenile stranke, ki sodelujejo v njegovi vladi, ki je bila pred kratkim sestavljena.

Voditelj britanskih laboristov Clement Attlee je obiskal tajnika glavnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije in se je v tajništvu razgovarjal s predsedniki strokovnih sindikatov.

Nova vlada v Italiji na stari štiristranski osnovi?

Nenaden razplet vladne krize po dveh sestankih predstavnikov štirih strank bivšega centra - Saragat bo podprl vlado? - Piccioni bo jutri končno sprejel mandat - Togliatti je odpotoval na dopust

ATTILIO PICCIONI

(Od našega dopisnika)

RIM, 8. — Po današnjih dveh sestankih predstavnikov strank bivšega centra se zdi, da je vladna kriza v Italiji vsaj začasno rešena. Piccioni je izjavil novinarjem, da bo jutri (v nedeljo, kot je v nedeljo sprejel pogojni mandat) sporočil predsedniku republike Einaudiju, da dokončno sprejema mandat za sestavo vlade. Temu bo verjetno v nekaj dneh sledila tudi vest o sestavi vlade in o imenih ministrstva.

Kakšna bo ta vlada, je danes še vsem političnim krogom neznano, čeprav se pojavljajo najrazličnejše hipoteze in ugibanja. Gotovo se zdi le to, da je Saragat na današnjih dveh sestankih štirih obljubil — kot je bilo napel mo, gde sklepate iz njegovega večerjanskega članka v socialdemokratskem glasilu „Giustizia“ — da bo s pozitivnim glasom podprl vlado. Ali bo ta vlada demokratska „enobarvna“, ali jo bodo sestavili demokristjani skupno z liberali, ali tudi z republikanci, ali celo — kar se socialni malo verjetno — s socialisti? O usodi bivšega zunanjega ministra pa agencija nihče ne pozna.

Prevladuje pa splošen občutek, da je vladna kriza vsaj za tradicionalni „ferragosto“ rešena. To je posledico potrdil tudi Togliatti, ki je danes zvečer skupno z Leonidom Jotij odpotoval iz Rima v dolino Aosta, kjer si bo privoščil malo odpočitka. Če zapuška Togliatti bo, izjave, komentirajo v Rimu, pomeni to, da je bitka vsaj začasno odložena, predvsem pa, da je minula najhujša nevarnost, ki se je voditelj KPI bal, da bi namreč Nennijska socialistična stranka zašla na pota, ki bi jo vodila proč od kominformističnega nadzorstva. Zdi se, da je Togliatti zmagal vsaj v tej bitki, ki utegne sicer imeti usodne posledice za italijanski proletarij.

Današnja politična delavnost je bila zelo živahna, večkrat se je razgovarjalo o vseh okoliščinah. Položaj še ni popolnoma razčiščen, ker pričakuje še uradnega poročila vodstva PSDI o stališču do vladne krize, ki se je, kot vse

kaže, spremenilo. Podoba je, da so se tudi socialdemokristjani v vsaj začasno formulo štiristranske vlade, štiristranske ne toliko po udeležbi v vladi, kot po podpori v parlamentu. Znano je, da so socialni demokristi doslej z nazadnje veliko energijo naporovali vsakemu povratku formule bivšega centra in se zavzemali za razširitev vladne osnove na levo z vključitvijo PSI. Priznati je sicer treba, da je ta prizadevanja v veliki meri onemogočila KPI, vendar se zdi socialdemokratska sprememba mišljenja nekoliko ne navadna in hitra.

Na drugi strani je moglo razbrati iz izjav političnega tajnika demokristjanske stranke Gonella, da tudi demokristjanskemu vodstvu tak razplet krize ni ljub, ker onemogoča manevre na desno. Gonella je bil v svojih izjavah izredno previden in predvsem poudarjal, da je vsaka razširitev na levo nemogoča in za demokristjane nesprejemljiva. Pri tem je dodal, da ni stvar demokristjanov, da bi se vmešali v vprašanja, ki so tičejo starih in novih nesoglasij med socialističnimi strankami.

Vsekakor je danes zvečer položaj še negotov, ker je prišel razplet nenadno, čeprav ne povsem nepričakovano. Jutri bo Piccioni verjetno res odšel k Einaudiju. Po tem razgovoru bomo morda mogli videti nekoliko jasneje v ozadje sestavljanja nove vlade.

A. P.

Položaj v Iranu

TEHERAN, 8. — Voditelj opozicije v iranskem parlamentu Zadeh je danes izjavil, da po zvečer referendum, ki je bil te dni v Teheranu, in predviden razpust parlamenta protikomunističnega ukrepa in v nasprotju z ustavo.

A. P.

Franciji se zaostruje spor med vlado in sindikalnimi organizacijami

Poštni in telefonski nameščenci bodo nadaljevali stavko tudi prihodnji teden - Vlada bo danes objavila svoj gospodarski program - Za odpravo pošte bo med stavko skrbelo vojaštvo - Herriot zavrnil zahtevo za sklicanje skupščine

je člane, naj stavko nadaljujejo. Se vedno stavkajo tudi nameščenci zaposleni pri mestni čistosti, opolnoci pa se je zaključila stavka nameščenecv pinarn in elektrarn. Rudarji bodo stavko zaključili v ponedeljek, železniki pa se bodo v celoti vrnili na delo jutri ali v ponedeljek.

Vlada medtem skoraj nepretrgoma zaseda, da pripravi besedilo dekretov, zaradi katerih je nastalo stavkovno gibanje. Popoldne se je ponovno sestala pod Auriolovim predsedstvom in je po peturni seji odobrla 18 od 30 dekretov. Celoten gospodarski program vlade bo objavljen jutri po novi seji, ki bo ob 18.

Zvečer pa je ministrstvo za pošto sporočilo, da bodo vsi nameščenci v medkrajevni telefonski službi, ki se navzile mobilizacijskemu ukazu ne bodo javili na delo do 8 ure jutri zjutraj, odpusteni in predani sodišču. V istem potrdili javlja ministrstvo, da bodo od ponedeljka dalje vojaški oddelki skrbeli za pobil-

skupnosti. To tržiče se mora ustvariti postopoma, da se prepreči hude motnje na gospodarskem in socialnem področju. 4. Ustanove te skupnosti se bodo morale organizirati po načelih, ki naj zajemajo, ki bo političnim in, naj bo političnim referenduma. Na koncu je Zadeh še izjavil, da bi nobenih znakov razkola v opoziciji.

Poročila o konferenci šestih ministrov

BADEN BADEN, 8. — Zunanji ministri šestih držav evropske skupnosti so danes zaključili svojo konferenco in sporočili, da se bodo ponovno sestali 20. oktobra v Haagu. Njihovi namestniki in izvedenci pa bodo nova začeli z delom 22. septembra v Rimu.

Po zaključku konference so objavili uradno poročilo, ki pravi, da so se ministri sporazumeli o sledečih točkah:

1. ustanovljena bo skupnost suverenih držav, ki bo v skupnem interesu vršila nadzorstvo nad funkcije, ki jih določajo večerjanske pogodbe, ali pa ki jih bodo določile nove pogodbe. 2. Ta skupnost mora ostati odprta za vse velike evropske države, ki se obvezujejo, da bodo spoštovali pravice človeka in temeljne svobode.

Države, ki ne bodo postale članice skupnosti, bodo lahko pristale na nove pogodbe. 3. Evropskim svetom kolikor močnejše tesne stike. 3. Skupnost bo vključevala evropsko premogovino in jeklarsko skupnost ter evropsko obrambno skupnost.

Poročilo pravi dalje: „Razvojni proces skupnosti je povezan na določite skupnih temeljev za gospodarski razvoj. Ustanovitve skupnega tržišča je še vedno temeljni smoter

25 držav na zagrebškem jesenskem velesejmu

ZAGREB, 8. — Na letošnjem jesenskem velesejmu v Zagrebu, ki bo od 12. septembra do 27. septembra bo razstavljalo svoje proizvode približno 25 tujih držav. Dosele se jih je že prijavilo 20. Med njimi bodo: Indija, Izrael, Kolumbija, Gvatemala, Honduras in Salvador. Za sodelovanje na velesejmu so zaprosile tudi Turčija, Japonska in Perzija, vendar pa zaradi krškega časa trajanja velesejma in pomanjkanja prostorov uprava velesejma ne bo mogla upoštevati teh prošelj.

BUDIMPEŠTA, 8. — V za-

hodnih diplomatskih krogih so danes izjavili, da je madžarska vlada odpravila člene trajanja na Madžarskem od 10. avgusta dalje.

LONDON, 8. — Iz pooblaš-

čenih krogov se je zvedelo, da se bodo britanski, francoski in ameriški visoki funkcionarji sestali, da pripravijo predlog, ki naj se pošlje Rusom v zvezi s konferenco štirih zunanjih ministrov.

Nova izzivanja albanskih diverzantov

Dva jugoslovanska granicarja ranjena - Komentar beogradske „Borbe“ o sovjetskem odgovoru glede konference štirih

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 8. — Pred dnevi je skupina albanskih diverzantov streljala na albansko-jugoslovansko meji na jugoslovanski granicarji Dragiša Rajčič in Milana Milosavljevič. Albanski diverzanti so na skrivaj prodrli dva kilometra na jugoslovansko ozemlje in iz zasede začeli streljati na jugoslovanske omejene straže. V zvezi s tem so jugoslovanski vojski vasi Raslovice, rojstnega kraja ranjenega Rajčiča, poslali jugoslovanskemu državnemu tajništvu za zunanje zadeve pismo, v katerem najodločeno obsoja to iz zločinov dejanje in zahtevajo naj jugoslovanska podlga albanski vladi ostro protestno noto.

Ko beogradska „Borba“ komentira sovjetski odgovor in pristane na konferenco štirih zaključuje, da sovjetska vlada ni sicer takšne, ki bi ji nudili možnost, da bi prišlo do imperialistične razdelitve interesih sfer in uresničevanja pogojev, ki bi omogočili Sovjetski zvezi, da uredi razmere v svojem področju in v svoji državi. To je SZ potrebno za-

radi vedno večjega odpora ljudskih množic tako v SZ kakor v satelitskih državah. Brez dvoma, piše „Borba“, bi razgovori med štirimi veleislami lahko prispevali k zmanjšanju napetosti v svetu, toda samo tedaj, če bi bili koordinirani z napori organizacije OZN in v skladu sodelovanja z njo.

Drastične obsodbe zaradi uporov v Vzhodni Nemčiji

BERLIN, 8. — Na podlagi vesti, ki prihajajo iz informacijske službe v Zahodni Nemčiji, se je sodni postopek zaradi uporov 17. junija v vzhodnem Berlinu in Vzhodni Nemčiji zaključil 4. avgusta. Kazni, ki so bile v tem času izrečene, so sledeče: 17 smrtnih obsodb, od katerih 16 na podlagi vojaških zakonov, dve obsodbi na do smrti prisilno delo, 114 obsodb na skupno 714 let in 10 mesecev prisilnega dela, 42 obsodb na skupno 71 let zaporov.

Nepričakovan govor Malenkova na zasedanju vrhovnega sovjeta

Predsednik sovjetske vlade izjavlja, da ZDA „nimajo več monopola nad vodikovo bombo“ in obljublja, da bodo čez nekaj let poskrbeli za blaginjo sovjetskega ljudstva. Komentarji na zahodu

MOSKVA, 8. — Danes je na zasedanju Vrhovnega sovjeta nepričakovano govoril tudi Malenkov. Izmed njegovih izjav v dvurnem govoru so najbolj opazili trditve, da „ZDA nimajo več monopola nad vodikovo bombo“. Podrobneje Malenkov možnosti za proizvodnjo sovjetske vodikove bombe ni opisal.

V svojem govoru se je Malenkov ukvarjal z notranjepolitičnimi in zunanje političnimi vprašanji. Glede zunanje politike je izjavil, da želi ZSSR ohraniti dobre sosedne odnose z vsemi državami. Dejtal je, da je Japonska trenutno pod vplivom ZDA in da je praktično postala ameriška vojaška baza. Toda če bi japonsko ljudstvo pridobilo svoje neodvisnosti, bi se z vseh strani razvijalo in obnovilo odnose z vsemi državami vključno Rusijo, bi naredilo nekaj, kar bi z veseljem sprejeli tako v ZSSR kot v ostalih deželah ljudske demokracije.

ZSSR želi tudi ohraniti dobre prijateljske odnose z Iranom, je dejal Malenkov, in nadaljeval, da je v korist miru tudi obnovitev diplomatskih odnosov med Izraelom in Rusijo, kar pa ne bi smelo ustvarjati napetosti med Moskvijo in arabskimi deželami. O odnosih z Italijo je Malenkov dejal, da bi jih bilo mogoče znatno izboljšati; italijanska industrija bi lahko iz ZSSR znatna naročila za izdelavo letal, ki bi jih Italija lahko dobila od Rusije, premog in razne surovine. O odnosih med ZSSR in Turčijo je Malenkov zatrdil, da je bilov razvoj odvisen od Turčije in da bi zanj sovjetska nota Ankara lahko služila kot osnova za ureditev teh odnosov, ki bi le Turčijo pokazala, da ji je za ohranitev miru na Cnem morju.

Nato se je Malenkov dotaknil nemškega vprašanja in dejal, da bo gotovo rešeno, če se bo upoštevalo, da narod, ki so se borili proti Hitlerjevi Nemčiji, ne morejo sprejeti prepovedi nemškega militariziranja. Francija je pri tem najbolj zainteresirana, je dejal Malenkov, in pripomnil, da

glavni činitelj obrambe miru.

Poslanci so med govorom Georgija Malenkova pozabili na svojo dosedajšnjo zvestobo in v govorilni večkrat prekinali s ploskanjem, na koncu pa mu priredili veliko odobravanje.

V svetu je vzbudila zanimanje predvsem Malenkova izjava, da ima tudi ZSSR vodikovo bombo. V ameriških vladnih krogih odklanjajo vsak komentar in pojasnjujejo, da komisija za atomsko energijo Lewis Strauss je izjavila, da ZSSR ne bi mogla izvajati termično-nuklearne energije, če ne bi imela vodikove bombe, da bi jo lahko imeli čez leto dni.

O dogodkih v Berlinu je izrazil Malenkov dokaj originalno mnenje: ko ZSSR ne bi odločno nastopila med upori 17. junija v Berlinu, ali lahko izbruhnil resen spopad in da elikvidacija nemirov v Berlinu pomeni veliko zmago svetovni miru (s sovjetskimi tanki, ki so streljali nemške delavce, seveda).

Malenkov je nato opozoril, da je predsednik ZDA v aprilu izjavil, da je naklonjen konferenci miru s pomočjo razorožitve in mednarodnega sodelovanja. „ZSSR, prepriča, da svetovno javno mnenje vse bolj vztrajno zahteva pogajanja med najvišjimi predstavniki velesil, lahko podpravi samo z veseljem te izjave, ki pa so v nasprotju s konvencionalno agresivno politiko ZDA. Na drugi pa je dejal Malenkov, je vedno mogoče končati ta položaj s pogajanjem in s privolitvijo, da bodo tudi Kitajska prostor v OZN in v ostalih mednarodnih organizacijah.

Malenkov je tudi govoril o obliki 800 milijonov ljudi, ki se je napotil skupno z ZSSR proti neodvisnega in demokratskega obstoja, ki da je

potrben sklep OZN v tem smislu, ki bi ga morala sprejeti tako Varnostni svet kakor glavna skupščina.

Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva je s tem v zvezi izjavil: „Izjava ne predvideva nika- ke vnaprej določene obveznosti za kako akcijo v določenih okoliščinah. Med razgovori o tej izjavi je hotela britanska vlada pojasniti, da je treba odločitve, ki imajo težke posledice, sprejeti le v primeru, ko so vse okoliščine točno znane.“

Naj omenimo, da je finančni minister Butler, ko je 21. julija poročal v spodnji zbornici o sestanku treh zunanjih ministrov v Washingtonu, izjavil: „Trije zunanji ministri so izjavili svojo odločnost, da bi članice Zdrženih narodov ta gledi nastopile za obrambo mi- ro in varnosti, če bi nasprotna stran ogrožala načela, ki jih branijo Zdrženi narodi. Britanski ministri predsednik pa je že leta 1952 rekel: „Če bo premirje, ki ga iščemo, premljeno, bo naš odgovor odločen in učinkovit.“

Foster Dulles, ki je danes prišel v Tokio, se je posetal z ministrskim predsednikom Jošido in se z njim razgovarjal 35 minut. Navzoča sta bila tudi japonski zunanji ministri Tokiji Allison. Po razgovoru je Dulles sporočil, da bodo ZDA vrnila Japonski skupno otokov Anami, Ošima med Južno Japonsko in Okinavo. O drugih otokih, ki bodo pod nadzorstvom ZDA, je Dulles izjavil, da bodo zaradi sedanje mednarodne napetosti ZDA še dalje odlašale nadzorstvo nad njimi.

V korejskih krogih v Tokiju zatrdjuje, da sta se Dulles in Singman Ri načelno sporazumeli tudi o sklenitvi pogodbe o kolektivni varnosti za tihomorsko področje, ki vsebuje Korejo. Ta pogodba bi bila odprta vsem slobodnim državam Pacifika in Azije, ki bi želele sodelovati in ki bi podobna atlantskega. Dulles je predvidevala skupne obrambe.

V Panmunjomu se izmenjujeva ujetnikov nadaljuje. Se vedno povečevata je danes izročilo drugih 400 ujetnikov. Do danes je bilo izročeno 1566 zavezniških ujetnikov in v nadaljnjih 30 dneh mora prispeti drugih 10.177. Ameriški državni podtajnik Bedell Smith, ki nadomešča odsotnega Dullesa, je danes v zvezi z vestmi, da bi hoteli Kitajci in Severni Korejci pridržati določeno število zavezniških ujetnikov, objavil izjavo, v kateri se poudarja, da mora severna vlada pristojno izročiti repatriacijne ujetnike, ki so bili med ujetništvom obsojeni na zaporne kazni.

Kakor že javljeno včeraj, je vrhovno sodišče Severne Koreje obsodilo na smrt 8 obtožencev od 12, ki so jih aretirali in spravili pred sodišče. Sodišče je kot voditelja zarotarje označilo bivšega tajnika delavske stranke Li Sim Epa. Dva obtožbenca sta bila obsodena na zaporno kazen 15 oziroma 12 let. Agencija TASS je sporočila imena obsojenih na smrt. Ti so: če omenjeni bivši tajnik delavske stranke, ki je bil bivši podtajnik ministrstva za kulturo in propagando, bivši predsednik društva Koreja-ZSSR, bivši podpredsednik kadrovske komisije delavske stranke, bivši ravnatelj nadzorstva organizacije brez vovozov v trgovinskem ministrstvu, bivši načelnik centralne urada za varnost v policijskem ministrstvu, bivši načelnik ljudskega nadzorstvenega odbora in neki drugi voditelji delavske stranke.

Po vestih iz Fenjanga se zdi, da je bil obsojen na smrt še neki drugi obtoženelec. Agencija TASS dodaja, da so vsi obtoženci priznali volunsko delovanje, teroristična dejanja in sodelovanje v zaroti za zrušitev vlade z vojaškimi upori. Herbet Anderson, znani ameriški strokovnjak, je izjavil, da se ZSSR ne bi mogla izvajati termično-nuklearne energije, če ne bi imela vodikove bombe, da bi jo lahko imeli čez leto dni. V mnogih zahodnih krogih se sprašujejo, ali je moskovsko sporočilo resnično ali pa samo propagandno orožje, zlasti v mednarodnem ozračju pred konferenco štirih velesil. Opozarjajo tudi, da je Malenkov svoj govor zdelo previdno formuliral in da se iz njegovega izjave, da ima ZSSR že vodikovo bombo.

Ameriški atomski strokovnjak dr. Ralph Lapp pa je dejal, da bi morala biti eksplozija sovjetske vodikove bombe povezana z eksplozijo normalne atomske bombe, ki služi kot detonator. To eksplozijo bi morali v Ameriki registrirati vsaj v štirih dneh po eksploziji zaradi sprememb v radioaktivnosti ozračja. Če se to ni zgodilo, je dejal Lapp, in če je ruska vodikova bomba res eksplozivila, je treba reorganizirati vse ameriški sistem letalske obrambe in obveščevalne službe.

Glavni tajnik OZN Dag Hammarskjöld pa je izjavil, da vest iz Moskve usano je bolj poudarjala nujnost, da se posredovanjem OZN začnejo učinkovita pogajanja za mednarodno nadzorstvo nad atomskim orožjem.

Jutri volitve v Kanadi

OTTAWA, 8. — V ponedeljek bo v Kanadi 8 milijonov volivcev šlo na volitve, da izvolijo nove poslance v 250 v dosedanji zbornici. Dva poslancev, ki so takole razdeljeni: 181 liberalci, 48 konservativci, 13 socialisti, 10 strank „socialnega kredita“, 6 skupni neodvisnih.

Donneva se, da bo liberalna stranka, ki je na oblasti od 1953, še vedno dobila večino glasov (verjetno z rahlim nazadovanjem) in da bo vlado ponovno sestavil Saint Laurent.

Tudi to pot se bo glavna borba vodila med liberalci in konservativci, ki so postavili svoje delegate skoraj v vseh okrožjih.

NICE, 8. — Britanski zunanji minister Eden je prišel danes z letalom na tukajšnje letališče. Eden bo s svojo ženo in teden gost grofa Warwickskega v Cap d'Antibes.

Današnja politična delavnost je bila zelo živahna, večkrat se je razgovarjalo o vseh okoliščinah. Položaj še ni popolnoma razčiščen, ker pričakuje še uradnega poročila vodstva PSDI o stališču do vladne krize, ki se je, kot vse

Prevladuje pa splošen občutek,

da je vladna kriza vsaj za tradicionalni „ferragosto“ rešena. To je posledico potrdil tudi Togliatti, ki je danes zvečer skupno z Leonidom Jotij odpotoval iz Rima v dolino Aosta, kjer si bo privoščil malo odpočitka. Če zapuška Togliatti bo, izjave, komentirajo v Rimu, pomeni to, da je bitka vsaj začasno odložena, predvsem pa, da je minula najhujša nevarnost, ki se je voditelj KPI bal, da bi namreč Nennijska socialistična stranka zašla na pota, ki bi jo vodila proč od kominformističnega nadzorstva. Zdi se, da je Togliatti zmagal vsaj v tej bitki, ki utegne sicer imeti usodne posledice za italijanski proletarij.

Današnja politična delavnost je bila zelo živahna, večkrat se je razgovarjalo o vseh okoliščinah. Položaj še ni popolnoma razčiščen, ker pričakuje še uradnega poročila vodstva PSDI o stališču do vladne krize, ki se je, kot vse

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1941
Reviska četa prvič napadla orož-
niško postajo v Zagorju.

VELIK PADEČ TRANZITNEGA PROMETA SKOZI TRŽAŠKO PRISTANIŠČE

Škodljiva konkurenca Trsta
so Benetke in ne Reka

Statistični podatki o prometu v reškem pristanišču dokazujejo, da
gre skozi Reko le malenkostni odstotek tranzitnega blaga - Tran-
zitični promet skozi Trst in vloga Benetk glede na promet z Avstrijo

Včeraj smo objavili podatke
o tranzitem prometu Trsta v
prvi polovici tega leta. Podatki
pričajo, da je promet strahotno
padel, da gre tržaško pristanišče
v čedalje hujšo krizo.
Vzroki za to krizo so kakor
na dlani. Nasilna povezanost
Trsta z Italijo je postavila
Trst v tako slab položaj, da iz-
podkopuje osnove tržaškega
gospodarstva in v prvi vrsti
ravnopravnost prometa. K
temu objektivnim pogojem pa
se še pridružuje čedalje bolj
nasilna Italijanska vlada, ki sku-
ša pritegniti tržaško zaledje
na svoja pristanišča in pred-
vsem na Benetke. Vpliv Benetk
na tržaški tranzitni promet
izpričuje dejstvo, da je v zad-
njem času tranzitni promet
Trsta padel, medtem ko tran-
zitični promet Benetk raste. Ta
čudna in nerazumljiva preusme-
ritev tranzitnega prometa za-
lednih držav postane razumlj-
ljiva, če upoštevamo, prvič
v zadnjem času vpeljali nove
specialne tarife med Benet-
kami in Trbižem, ki tako
odstranjujejo naravno pred-
nost Trsta. Geografska razda-
lja je sicer med Trstom in av-
strijskim zaledjem še vedno
manjša, vendar ta nima več
vpliva, ker je nova tarifa za
progo Trbiž-Benetke in za
progo Trbiž-Trst v bistvu ena-
ko visoka.

V takih pogojih skušajo in-
vestitisti zvaliti krivdo z bene-
ške glave na zdravno in v zad-
njem času ponovno dvignili
hrup o izredno hudi konkuren-
ci Reke. Ta poteza je razumlj-
ljiva, saj je promet v tržaškem
pristanišču vedno slabši in je
treba za padec najti neko o-
pravdilo.
Pogledimo realna dejstva o
tranzitem prometu. Številke
nam lahko edino odgovore,
kakšno je stanje v resnici.
Pomorski promet Reke v
v zadnjih letih bil je: 1951.
leta 2.298.436 ton in 1950. leta
2.382.577 ton. Kot vidimo je
pomorski promet Reke v zad-
njem času sicer nekoliko ko-
lebal, a se vendarle drži na
visoki ravni, mnogo višji kot
pred vojno, ko je celotni po-
morski promet Reke dosegel
okoli 770 tisoč ton in tudi
višji kot pred prvo svetovno
vojno, ko je promet 1913. leta
dosegel 2 milijona sto tisoč
ton.

Promet Reke je torej po
drugi svetovni vojni zelo mo-
čno porasel, istosčasno pa se je
v temeljih spremenila struktu-
ra tega prometa. Pred vojno
Reka ni imela nacionalnega
zaledja, zato je veliko večino
prometa sestavljali tranzitni
promet zalednih držav, ki je
1938. leta dosegel 66,2 odstot-
ka. Po vojni pa je Reka dobi-
la svoje lastno zaledje in in
se je tranzitni promet skril
na zelo neznatne številke.

Pred 1948. letom in gospo-
darsko blokado po resoluciji,
je tranzitni promet dosegel
sicer nizke, a vendar upoštev-
no vredne vsote. 1948. leta
so tako prepeljali skupno
162.644 ton in 1949. leta 100.508
ton blaga. Ta promet je bil
skoro v celoti izviral iz CSR
in Madžarske in je po 1949. letu
izginil, ker sta se obe državi,
vključeni v sovjetski blok,
umaknili iz jugoslovanskega
trga in preusmerili svoj pro-
met na severna ali romunska
pristanišča.

Tranzitni promet Reke je
tako 1950. leta dosegel komaj
2.192 ton, 1951. leta 7.071 ton
in lani 7.106 ton.
Te številke so tako nezna-
ne, da niso mogle v nikakri
meri vplivati na tržaški tran-
zitični promet, ki se je v zad-
njih letih strmo dvigal. Tržaški
tranzitni promet je tako dose-
gel 1951. leta 3.699.325 ton,
1952. leta pa 4.024.047 ton. Če
pa izpustimo iz tržaškega pro-
meta Italijo, ker je Trst v
praksi vključen v italijanski
tranzitni promet, pa dobimo
slednje številke tranzitnega
prometa Trsta: 1951. leta
3.257.364 ton in lani 3.499.151
ton.

Številke jasno govorijo, da
Reka do sedaj ni posegla v
tržaško zaledje in da je vsako
govorjenje o konkurenci Reke
le pesek v oči. Vendar pa je
se zdaleč ne pomeni, da je
prihodnosti Reka ne more po-
seči v tržaško zaledje in da
ni mogla nikoli prav resno
konkurirati Trstu.

Objektivni pogoji Reke za ta-
ko konkurenco so ugodni. Re-
ško pristanišče ima izredno do-
bro zvezo po južni železnici
z avstrijskimi južnimi de-
želami, ki predstavljajo sedaj
najvažnejše zaledje Trsta. Pri-
stanišče samo se vedno bolj
razvija, modernizira, grade se
novi silosi za žito itd. Poleg
tega razpolaga pristanišče z
dobro domačo mornarico, ki si-
ker ne razpolaga s prestižnimi
luksemburškimi prekoceanskimi
parniki, a ima moderne, nove
in hitre tovorne ladje srednje
tonaže, zgrajene za progo po
Levantu.

Trst neče nič slišati o južni
železnici. Iredentistični krogi,
ki vedno in obilno pri nas
odklanjajo vsak poskus obno-
vitve prometa po tej tradicio-
nalni za Trst in Avstrijo naj-
bolj ugodni progi. Tržaška
mornarica vozi iz Genove in
deloma iz Benetk.

Pa tudi pristaniški pogoji so
na Reki znatno slabši, kot
na Trstu, če je zaradi drugega
ne, vsaj zaradi znatno lažjega po-
slovanja, zaradi opanjanja
vsih birokratijskih, katere je tr-
žaško pristanišče, odkar tu go-
sposodi Italija, polno.

Vse to ustvarja objektivne
pogoje za močno konkurenco

Trstu. Vendar kljub vsem tem
prednostim Reka za enkrat še
vedno ne more konkurirati Tr-
stu, in to iz čisto preprostega
razloga: Reka izkorišča vse
svoje pristaniške kapacitete.
Zmogljivost pristanišča je si-
cer zelo raztegljiv pojem, ven-
dar ni dvoma, da Reka brez
zelo dolgotrajne in drage gra-
ditve novih pomolov skladišč
in ostalih naprav ne more
sprejeti mnogo več blaga, kot
ga odpravlja sedaj.

Jugoslavija ne predvideva
take krepitve enega pristani-
šča, temveč graditve večjega
številca jadranskih pristanišč,
ki bodo Reko razbremenili.
Kaj bo dokončano Kardeljevo,
razširjeno pristanišče v Splitu,
Zadru itd., bo Reka imela re-
šeno osvojenih kapacitet, in
bo lahko sprejela znaten del
tradicionalnega tržaškega tran-
zita. O tem vprašanju pa po-
drobneje drugič.

Teodoro Sporer je umrl

Po dolgi in mučni bolezni,
ki ga je prisilila za dolgi dve
letni v posteljo, je snoči ob
22.15 umrl Teodoro Sporer,
glavni tajnik Fronte za neod-
visnost.

Sporer je med prvimi stopil
v Fronto za neodvisnost ter jo
po dolgi letih nesrečnega de-
la dosegel do bišne močne
stranke. Njegova največja želja
je bila neodvisnost našega
ozemlja in kljub bolezni je po-
kojnisk s postelje vodil in dajal
nasvete za zadnjo volilno kam-
panjo.

Ob bridki izgubi izreka naše
uredništvo družico pokojnika
najskrebnije sožalje.

S SEJE DEVINSKO-NABREŽINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Nabrežinska občina protestira
zaradi zapostavljanja pri javnih delih

Zavrnjen predlog občinskega sveta glede dodeljevanja ljud-
skih stanovanj - Razpis mest šolskega sluge in postrežnice
na novi šoli v Nabrežini - Nastop službe poljskega čuvaja

Na zadnji seji občinskega de-
bora občine Devin-Nabrežina
so odborniki razpravljali o raz-
nih vprašanih javnega znača-
ja, kot n. pr. o gospodarskem
načrtu št. 12, vprašanju dode-
litve stanovanj v ljudskih hi-
šah itd. Tako je župan najprej
poročal o stanju pri SELAD,
pri čemer je dejal, da bo v
avgustu zaposlenih prav toli-
ko delavcev kot v juliju. Nato
je prebral pismo, ki je prišlo
iz oddelka za javna dela pri
VJU, v katerem je rečeno, da
ZVU ne more sprejeti pred-
log občinskega sveta devinsko-
nabrežinske občine, ki je za-
hteval, da bi imel le občinski
svet pravico do razpravljanja
stanovanj v novih ljudskih
hišah. Na pismu je še rečeno,
da bi tak način dodeljevanja
stanovanj v nasprotju z obsto-
ječimi zakoni in ukazi. Pač pa
ZVU pričakuje druge predlo-
ge, ki bi pripomogli k sodelo-
vanju pri rešitvi tega vpraša-
nja. Ker ta zadeva ni v pri-
stojnosti občinskega odbora,
bodo o njej razpravljali na
prihodnji seji občinskega sveta.

Zupan je poročal tudi o do-
delitvi fondov za 12. gospodars-
ki načrt. Dejal je, da je ob-
činski svet predlagal za drugo
polovico 1953. leta 66,2 odstot-
ka v vrednosti približno 60 mil-
ijonov lir, kar pa je pozneje
načelnik oddelka za javna de-
la pri ZVU občutno zmanjšal
ter pristal oziroma odobril 15
milijonov lir. Le malo časa za
tem je prišlo predlog, da se za
1953. leto za javna dela pri-
stavi 66,2 odstotek, v katerem
je bilo naročeno, naj se pri-
pravi načrti in cenitve del
v 12. gospodarski načrt, in skup-
ni vrednosti 13,5 milijonov lir.
Ceprav je bilo v tem pismu
rečeno, da se za 1953. leto pri-
stavi 66,2 odstotek, a je kon-
čno dokončano odobrena, so
vrednost javnih del ponovno
znižali, in sicer na 9.450.000 lir.
Tako so določili za preuredi-
tev stare šole v Sempolaju v
otroški vrtec 1.750.000 lir, za
popravilo cerkvenih vrat 1.000.000
lir, za asfaltiranje po-
ti skozi Sempolaj 3 milijone
lir, za napeljavo električne raz-
svetljave ob cesti Nabrežina-
Sv. Križ 1.500.000 lir ter vzdr-
ževanje občinskih cest in trgov
2 milijona lir (pisal smo že,
da gre dejansko le za nakazi-
no vrednost 7.450.000 lir, kaj-
ti 2 milijona lir je namenjen
za redno vzdrževanje ob-
činskih cest, kar je po prej-
dela ustanova USVS, ki je
skrbela za popravilo občinskih
cest). Občinski odbor je spre-
jel rezanje kreditov v 12. gos-
podarskem načrtu z velikim
nezadovoljstvom ter sklenil ob-
vestiti pristojne oblasti o ško-
di in zapostavljanju devinsko-
nabrežinske občine pri dode-
ljevanju fondov za javna dela.

Odborniki so nato razpravl-
jali o stanju občinskih cest in
poti, ki so bile poškodovane od
težkih vozičev z avstrijskimi
vozili uporabljal v času raznih
vojalskih vaj. Ker ni občina
dobila nobene podpore za po-
pravilo teh cest, se bo župan-
stvo pritožilo na pristojnem
mestu. Nadalje so sklenili, da

se takoj uredi in odpre občins-
ka zdravniška ambulanta v
Mavhinjah.

Ker je na razpolago mesto
šolskega sluge in postrežnice
v novi šoli v Nabrežini, so
sklenili, da razpišejo za ti me-
sti natačje. Prošnje morajo bi-
ti spisane na kolikovanem pa-
pirju za 100 lir ter vložene na
županstvo do 31. avgusta t. l.
Odborniki so še sklenili, da
bo ta teden nastopil službo
poljski čuvaj Milan Cabarija.
Kateremu bo od 15. avgusta pa
do trgatve pomagal pomožni
poljski čuvaj Avgust Cabari-
ja; nato so razpravljali še o
raznih vprašanih upravnega
značaja.

Blok pri Prebenegu

Odprt ob sobotah in nedeljah

Zaveznika vojaška uprava
začasno spreminja predpis o
turističnem potovanju na an-
glo-ameriško področje Svobod-
nega tržaškega ozemlja in z
njej.

V ta namen je ZVU izdal
ukaz št. 109, ki bo veljaven od
8. avgusta 1953. Po tem ukazu
je turistični promet skozi blok
31. (Prebenegu) na področje
cone A in z nje dovoljen le ob
sobotah od 13.00 do 24.00 ure
in ob nedeljah od 08.00 do
24.00 ure. Trgovski promet sko-
zi blok ni dovoljen. Ta ukaz
bo veljal do 30. oktobra
1953.

Seznam javnih del

oddanih v juniju

Oddelek za javna dela pri
ZVU je v juniju 1953 sklenil s
tržaškimi podjetji pogodbe za
izvedbo dela na anglo-ameri-
škem področju Svobodnega
tržaškega ozemlja v skupnem
znesku 249.890.370 lir.

Najvažnejša načrta se nana-
šata na dela za dovršitev
s klesarskimi deli vred-
nosti 13,5 milijonov lir, ki so
stanovanjskih ljudskih hiš
v ulici D'Alviano za vsoto
133.402.592 lir in na gradnjo
otroškega vrta na Opičinah za
vsoto 26.873.781 lir.

Hud padec elektricitarja

Včeraj ob 10. uri so z av-
tom Rdečega križa pripeljali
v bolnišnico in sprejeli na kir-
urškem oddelku hudo ranje-
ga 16-letnega elektricitarja
Antonia Maricheja, stanujoče-
ga na Salita di Greta 27.

Mladenec je pri delu na no-
vem stanovanjskem poslopiju
v Ul. Combi 5 nenadoma izgu-
bil ravnotežje in padel z že-
lezne lestve v precejšnje glo-
bočino. Pri padcu se je močno
ranil po glavi in verjetno po-
škodoval tudi lobočno, zaradi
česar se zdravnik o njegovem
stanju niso izjasnili.

S srpom zadel v strelivo

Ob 14. uri so pripeljali v bol-
nico 24-letnega delavca Aloj-
zija Spacala iz Saleza št. 23.

Okoli 13. ure je rešili avto
Rok pripeljal v bolnico 27-let-
nega francoskega državljana
Edmunda Guillerata in 34-let-
no avstrijsko državljanko Me-
lano Pfeiffer. Francozu so u-
gotovili lažje praske na čelu,
bradi, levem kolenu ter rano
na senčni strani glave, ter bo-
mo mnenju zdravnikov okrev-
al v 8 dneh. Nasprotno pa so Av-
strijki ugotovili hujše poškod-
be na stopalu in bo morala
ostati v bolnišnici oskrbi naj-
manj 20 dni.

Ker tuja bolnici niso ra-
zumeli, si niso mogli obrazlo-
žiti, kako sta se poškodovala.
Neki policijski podčastnik, ki
je ranjenca spremljal v bolnico,
pa je obrazložil, da sta se tu-
rista z motorjem vred prevrnila
na listrski ulici, ko sta vo-
zila od Sv. Sobote proti mestu.

Smrt starke

zaradi padca s postelje

V noči med 5. in 6. t. m. je
padla s postelje 81-letna Vir-
ginia Termin iz Ul. Gozzi 5,
pri čemer se je ranila na senč-
ni strani glave. Ker starika ni
čutila hujših bolečin se je vrni-
la v posteljo, vendar se je že
naslednjega dne zjutraj poču-
la tako slaba, da se je nimala
raza zateči v bolnico. Ob 16.
uri popoldne pa je podlegla
poškodbam. Službojuči zdrav-
nik je izjavil, da si je Termi-
ninja pri padcu prebila lo-
banjo.

Ukraden nahrbtnik

ga je čakal na policiji

V letnem času je Trst poln
turistov, ki se za več ali manj
dni radi ustavijo v našem me-
stu. Z Dunaja je prišel v Trst
tudi 42-letni Dr. Otto Neumann s sopro-
go. Najprej si je zagotovil pre-
nočišče v hotelu "Posta", potem
pa je pustil svoj avtomobil na
Trgu Oberdan. Včeraj zju-
traj je po zapisku šel k vo-
zilu in ko je hotel odpreti vr-
ta, je opazil, da je iz avtomobila
izginil velik nahrbtnik, ki ga
je pustil tam prejšnji večer.

Okradeni tujec je takoj od-
šel na sedež policije na Trg
Gorjanski in sprejel na klič.
Toda začuden je obstal, ko je
je službojuči stražnik postavil
predenj njegov nahrbtnik, iz
katerega ni manjkali niti naj-
manjši predmet. Neumann je
izvedel, da je neki policist ob
2.45 na Trgu Sansovino opazil
znatno neznanca, ki je zaradi
težkega nahrbtnika stopal po
cesti zelo počasi in negotovo.
Mož se je zdel agentu sumljiv,
stopil je do njega in ga vpra-
šal, čigav je nahrbtnik. Nezna-
neec, ki ga je hotel odpreti, v-
ra, je odgovoril, da je iz Italije.
Agent je nato vprašal, ali je
nahrtnik našel pred nekaj
minutami na eni izmed
glavnih ulic. Ta odgovor je a-
gentu zadostoval, da je moža
in nahrtnik, s pomočjo avto-
mobila civilne policije spravil
na varno. Tu je Condarini pri-
znal, da je s ponarejenimi
ključi odprl avto Dunajčana
in iz njega odnesel njegov na-
hrtnik.

Brez potnega dovoljenja

v Jugoslavijo

Jugoslovanske obmejne ob-
lasti so včeraj izročile agen-
tom civilne policije 20-letnega
Emilija Lagoja iz Ul. Capito-
lina 12. Mladenec je že 5. t. m.
ilegalno prekorčal mejo. Za-
radi nedovoljenega prestopa
meje se bo moral Lago go-
govarjati pred zaveznikimi vo-
jaškimi sodiščem za določevanje
naročkov.

Priznana hitra, solidna in ugodna postrežba!

General Trading Inc. Illinois, ZDA

RUNEXIM

Export-Import - Trst, Ul. Ghega 2/1, tel. 23363

Odpremlja direktno in najhitreje po najugodnejših po-
godbah iz proste kule prvotno blago: kavo, riž in
druga živila, kompletna kolesa in pribor, motorje vseh
vrst in jakosti - vespe, lambrete - radio-aparate in
glasbila, frigidare, šivalne stroje, štedilnike na elekt.
tok - plin - premog in gospodinjne predmete sploh,
moško in žensko blago za obleke in suknje ter perilo
in obuvila, gradbeni materiali, kmetijske stroje, orodje
in potrebščine vseh vrst za domače potrebe.

Ob 14. uri so pripeljali v bol-
nico 24-letnega delavca Aloj-
zija Spacala iz Saleza št. 23.

Okoli 13. ure je rešili avto
Rok pripeljal v bolnico 27-let-
nega francoskega državljana
Edmunda Guillerata in 34-let-
no avstrijsko državljanko Me-
lano Pfeiffer. Francozu so u-
gotovili lažje praske na čelu,
bradi, levem kolenu ter rano
na senčni strani glave, ter bo-
mo mnenju zdravnikov okrev-
al v 8 dneh. Nasprotno pa so Av-
strijki ugotovili hujše poškod-
be na stopalu in bo morala
ostati v bolnišnici oskrbi naj-
manj 20 dni.

Ker tuja bolnici niso ra-
zumeli, si niso mogli obrazlo-
žiti, kako sta se poškodovala.
Neki policijski podčastnik, ki
je ranjenca spremljal v bolnico,
pa je obrazložil, da sta se tu-
rista z motorjem vred prevrnila
na listrski ulici, ko sta vo-
zila od Sv. Sobote proti mestu.

Smrt starke

zaradi padca s postelje

V noči med 5. in 6. t. m. je
padla s postelje 81-letna Vir-
ginia Termin iz Ul. Gozzi 5,
pri čemer se je ranila na senč-
ni strani glave. Ker starika ni
čutila hujših bolečin se je vrni-
la v posteljo, vendar se je že
naslednjega dne zjutraj poču-
la tako slaba, da se je nimala
raza zateči v bolnico. Ob 16.
uri popoldne pa je podlegla
poškodbam. Službojuči zdrav-
nik je izjavil, da si je Termi-
ninja pri padcu prebila lo-
banjo.

Ukraden nahrbtnik

ga je čakal na policiji

V letnem času je Trst poln
turistov, ki se za več ali manj
dni radi ustavijo v našem me-
stu. Z Dunaja je prišel v Trst
tudi 42-letni Dr. Otto Neumann s sopro-
go. Najprej si je zagotovil pre-
nočišče v hotelu "Posta", potem
pa je pustil svoj avtomobil na
Trgu Oberdan. Včeraj zju-
traj je po zapisku šel k vo-
zilu in ko je hotel odpreti vr-
ta, je opazil, da je iz avtomobila
izginil velik nahrbtnik, ki ga
je pustil tam prejšnji večer.

Okradeni tujec je takoj od-
šel na sedež policije na Trg
Gorjanski in sprejel na klič.
Toda začuden je obstal, ko je
je službojuči stražnik postavil
predenj njegov nahrtnik, iz
katerega ni manjkali niti naj-
manjši predmet. Neumann je
izvedel, da je neki policist ob
2.45 na Trgu Sansovino opazil
znatno neznanca, ki je zaradi
težkega nahrbtnika stopal po
cesti zelo počasi in negotovo.
Mož se je zdel agentu sumljiv,
stopil je do njega in ga vpra-
šal, čigav je nahrtnik. Nezna-
neec, ki ga je hotel odpreti, v-
ra, je odgovoril, da je iz Italije.
Agent je nato vprašal, ali je
nahrtnik našel pred nekaj
minutami na eni izmed
glavnih ulic. Ta odgovor je a-
gentu zadostoval, da je moža
in nahrtnik, s pomočjo avto-
mobila civilne policije spravil
na varno. Tu je Condarini pri-
znal, da je s ponarejenimi
ključi odprl avto Dunajčana
in iz njega odnesel njegov na-
hrtnik.

Brez potnega dovoljenja

v Jugoslavijo

Jugoslovanske obmejne ob-
lasti so včeraj izročile agen-
tom civilne policije 20-letnega
Emilija Lagoja iz Ul. Capito-
lina 12. Mladenec je že 5. t. m.
ilegalno prekorčal mejo. Za-
radi nedovoljenega prestopa
meje se bo moral Lago go-
govarjati pred zaveznikimi vo-
jaškimi sodiščem za določevanje
naročkov.

Priznana hitra, solidna in ugodna postrežba!

General Trading Inc. Illinois, ZDA

RUNEXIM

Export-Import - Trst, Ul. Ghega 2/1, tel. 23363

Odpremlja direktno in najhitreje po najugodnejših po-
godbah iz proste kule prvotno blago: kavo, riž in
druga živila, kompletna kolesa in pribor, motorje vseh
vrst in jakosti - vespe, lambrete - radio-aparate in
glasbila, frigidare, šivalne stroje, štedilnike na elekt.
tok - plin - premog in gospodinjne predmete sploh,
moško in žensko blago za obleke in suknje ter perilo
in obuvila, gradbeni materiali, kmetijske stroje, orodje
in potrebščine vseh vrst za domače potrebe.

Ob 14. uri so pripeljali v bol-
nico 24-letnega delavca Aloj-
zija Spacala iz Saleza št. 23.

Okoli 13. ure je rešili avto
Rok pripeljal v bolnico 27-let-
nega francoskega državljana
Edmunda Guillerata in 34-let-
no avstrijsko državljanko Me-
lano Pfeiffer. Francozu so u-
gotovili lažje praske na čelu,
bradi, levem kolenu ter rano
na senčni strani glave, ter bo-
mo mnenju zdravnikov okrev-
al v 8 dneh. Nasprotno pa so Av-
strijki ugotovili hujše poškod-
be na stopalu in bo morala
ostati v bolnišnici oskrbi naj-
manj 20 dni.

Ker tuja bolnici niso ra-
zumeli, si niso mogli obrazlo-
žiti, kako sta se poškodovala.
Neki policijski podčastnik, ki
je ranjenca spremljal v bolnico,
pa je obrazložil, da sta se tu-
rista z motorjem vred prevrnila
na listrski ulici, ko sta vo-
zila od Sv. Sobote proti mestu.

Smrt starke

zaradi padca s postelje

V noči med 5. in 6. t. m. je
padla s postelje 81-letna Vir-
ginia Termin iz Ul. Gozzi 5,
pri čemer se je ranila na senč-
ni strani glave. Ker starika ni
čutila hujših bolečin se je vrni-
la v posteljo, vendar se je že
naslednjega dne zjutraj poču-
la tako slaba, da se je nimala
raza zateči v bolnico. Ob 16.
uri popoldne pa je podlegla
poškodbam. Službojuči zdrav-
nik je izjavil, da si je Termi-
ninja pri padcu prebila lo-
banjo.

Ukraden nahrbtnik

ga je čakal na policiji

V letnem času je Trst poln
turistov, ki se za več ali manj
dni radi ustavijo v našem me-
stu. Z Dunaja je prišel v Trst
tudi 42-letni Dr. Otto Neumann s sopro-
go. Najprej si je zagotovil pre-
nočišče v hotelu "Posta", potem
pa je pustil svoj avtomobil na
Trgu Oberdan. Včeraj zju-
traj je po zapisku šel k vo-
zilu in ko je hotel odpreti vr-
ta, je opazil, da je iz avtomobila
izginil velik nahrtnik, ki ga
je pustil tam prejšnji večer.

Okradeni tujec je takoj od-
šel na sedež policije na Trg
Gorjanski in sprejel na klič.
Toda začuden je obstal, ko je
je službojuči stražnik postavil
predenj njegov nahrtnik, iz
katerega ni manjkali niti naj-
manjši predmet. Neumann je
izvedel, da je neki policist ob
2.45 na Trgu Sansovino opazil
znatno neznanca, ki je zaradi
težkega nahrtnika stopal po
cesti zelo počasi in negotovo.

IZ SLAVNIH DNI
PARTIZANSKIH BORB

Za našo šolo

Naša šola. Zdi se mi kot petika njena, na kateri je bila dolgo vrsto let zamorenja rast. In potem? Potem je iznenada pričelo kliti novo življenje.

Cim pomisliti nanj, se mi vselej zdi eno in isto. V duhu se zagledam neke na robu trnovskih gozdov. Izgubljena sem v tišini s snegom obeliskih smrek in ne morem dalje. V možgane, kakor da se mi je zapil tisti Grad-ov verz: «Mi smo minirerji, zarili smo v rove gnev in obup in vse misli gorjupje».

Ven in ven ga ponavljam prav kakor takrat, ko sem bila še deklica. Ne vem, kaj bi nam je takrat prišlo. Tudi ne vem, če smo ga resnikoma razumeli. Bilo nam je komaj enajst, dvanaest let. Do kraja smo razumeli le to, da naše šole tam na Akvedotu zdaj ni več. Hoditi smo morali k Sv. Jakobu. Domov grede smo si recitali:

«Mi smo minirerji — — —
Smučine pred menoj se komaj pozna. Kot bi nekdo z likalnikom potegnil po beli raji. Stopnje se odražajo pod pazduhe. Vendar je treba dalje. Premagovati je treba svoj odpor pred težavami, svojo nemoč. Tam daleč in te grobne tišine je Trst, je šola na Akvedotu.
Prav tja v tisto živo po-

Kraševka

V natrpanem tržaskem vlakcu, med culami in npr. hrbtniki, mi je sedela naproti, ne več mlada, a postajala kraška kmetica. Njeno govorjenje je izrazilo odkritosrčen kremežni značaj.

Pripovedovala je tako naravno, preprosto odkrito in brez izdajanja o borah in trpljenju za svojo dobo, da sem ji v užitku sledila. Živ mi se zvenijo v ušesih razni stavki, n. pr.: «Ko so mi odpeljali starejšega».

«Ko so mi zaprli moža».

«Ko se je minjši skrivaj ranjen».

«Ko smo pršli po mene, so v vasi mislili, da je sodni dan».

«Ko se je hudomušno pripomnila».

«Tako so ropotali motorji».

«Samo dve dekletci sta ostali doma».

«Dve sto devetdesetdeset ljudi je živih zgorelo, ko so Nemci zažgali vsa Lipo. Rešili se je samo tisti, ki so slučajno ni bilo doma. Nekdo je hotel rešiti otroka, pa mu ga je esecovec iztrgal iz rok in ga zagnal v plamene».

«Ali ni res, gospod odvetnik, da je od časa do časa vpraševala nekega sopolnika v podkrepitven svojih težav».

«No, ji pravi, zdaj je konec trpljenja, kajne, in naši fantje so gotovo veli svobodenci».

«Moji fantje? Mu odgovorijo v združeni polni zadrege bolesti, vse štiri sem izgubila. Dva sta padla v borbi, eden je umrl v internaciji in enega so mi ubili domobranci — ali ni res, gospod odvetnik?»

«Omolknila je za trenutek, nato pa komaj slinilo dejala: «Zato sem tak, čeprav imam šele 48 let».

«Omolnila sem, moč je ji pokinila, a o spominu napačno, ji v duhu vedno znano, odgovorjam: «Da, tako si kraška žena, v beki borbi in trpljenju, prava imitacija».

Marija iz Rojana

«Sloje s spuščeni temnica mi sem namenjena. Spet bo pred njim otroški življenj».

Marija Oljanc! Zvonim! Marija! Pina! Misel, kam hitiš nazaj? Kje se ustavljaš? Zvočni je padel, Marija, kaj kepa je pravzaprav o njej? Vsa kepa je življenje kotiralo se svoje. Več kot petindvajset let, in vendar — živi in mirni, vsi so hodili z mano. Pomagali so mi, ko sem se izgubila iz enega, ko sem spet zasedla vanj svojo novo stopinjo. Z njimi sem zmagala tudi strašno pot.

Prav v tisti dneh sva se bila s Henrikom Zdešarjem vrnila iz doline. Prepeščila Brnice. Spetoma sva se ustavila na prvi konferenci prihodnosti žena. Vtisi, ki sva jih odnesla iz male dvorane na Stojaku, so bili tako silovit, da jih dolgo nisva mogla po zabiti. V najine pogovore sva pletala nove načrte za delo, ki nama je bilo zaupano. «Ne bo drugače, v Trst boš mo-

ralas, mi je spet in spet ponovil. «Tisto stasito dekletko Kako ji je pravilo? «Slovenka — Darinka, Piščanca, sem hitro povedala. «Kakšen omenil S kakšno prepričljivostjo je zahtevala, da se ločimo šolskega vprašanja v Trstu. Kako je že rekla? «Malo je pomislil in pristavil: «Samo poizkušati bo treba, pa bodo prišli Slovenci iz

Mara Samsa

vsake hiše, iz vsake ulice.» Tu je premolknil, se zamislil in dodal: «Težava bo z učitelji. Teh, se bojim, da ne bo našla. Vas, Primorci, je preveč razpeto. Tudi malo bolj bi se morali pobrigati za to, varne».

Očitek je zbedel. Iskala sem opravila, Le-tega, pa se mi zdi, ni on nikdar popolnoma razumel. To, kar smo mi predvajali petindvajset let se je njemu zgostilo v poslednjih treh vojnih letih. Imela sem občutek, da je naenkrat doživel vse hudo in se s svezimi silami temu uprl.

Tudi mene je skrbelo. Škalo bi z učitelstvom. Skoraj vsi, ki sem jih pobliže poznala, so bili daleč. Nekatere je vojna vrgla v Srbijo, nekatere so okoliščine že pred leti vrgle v Italijo. Toda bili so drugi: eni mnogo starejši, eni mnogo mlajši od mene. Njihov

brod je pravkar pristal v domačem pristanišču ali pa se še ni odpravil v tuje luke. In glej čudot Tista misel, ki naju je z Zdešarjem tako prevzela, je brstela pravzaprav že med temi ljudmi. Bili so pripravljeni. Čakali so samo zadnjo besedo, ki naj jo izreče Osvobodilna fronta. To besedo sem jim prinesla s seboj v Bežanec. «Odprištem pismu primorskemu učitelstvu. Z njo so dokončno zavrnili šole, ki so nam jih v onem času ponujali Nemci. Kakor je bila želja po slovenski besedi neutešna, tako je bila groteskna burka, ki se je skrivala za tujo radodarnost. Iz tistih rok, ki so pregnale slovensko učitelstvo in zaigale Cankarja, Prešerna, Prežihova, Zupančiča in druge na Gorenjskem in Štajerskem, ni bilo vendar mogoče sprejeti ničesar. To se je tudi pri nas v Trstu upiralo našemu ponosu.

Učiteljski zbor je bil presenetljivo hitro zbran. Popolnil se je z vrsto slovenskih razumnikov, ki so se v tistih dneh skozi Trst vračali iz taborišč in zaporov v sosednji deželi. Na stanovanju Duše Kosmina je bila preta konjarena. Njena žena in nenačrtni okolščini, saj je vsakdo prišel nanjo z občutkom ustvarjalca in preganjane obnem. Toda zmagal je prvi. Ker je bil močnejši nad vsem, je zavrnil celo bojazen pred zasledovalci. Nemoč, njeam se več, a Duša je imela

POPIS SOCIALNIH USTANOV V LJUBLJANI

58 USTANOV
6.703 varovancev

Največ oskrbovancev v domovih, ki skrbijo za popolno vzgojo in oskrbo mladine

Kot lani je bil tudi letos v maju popis socialnih ustanov v naši republiki. Popisane so bile ustanove za vzgojo in oskrbovanje otrok ter mladine in socialne ustanove za odrasle.

V Ljubljani so ob popisu ugotovili 58 ustanov za otroke, ki so imele skupno 6703 varovancev. Za najmanjše otroke imajo v Ljubljani 22 ustanov. Pet med njimi je dečjih jasi, štiri so otroški vrtci. Razen tega imajo še en dom za otroke, ki so bili v 11 kombiniranih ustanov, ki obsegajo dve ali več ustanov za otroke skupaj. V Ljubljani je razen tega 9 domov za učenje industrijskih šol, 7 domov za učenje srednjih strokovnih šol in šest domov za učenje v gospodarstvu. Med domove za mladino so všteti tudi domovi za študente visokih šol ter trije zavodi za gluho, slepo in duševno zaostalo mladino. Proti lanskemu letu se je število domov za vzgojo in oskrbovanje mladine zmanjšalo. Lani ob popisu so našli 63 domov, letos pa 58. Vendar pa povsem točna primerjava med posameznimi vrstami ustanov ni možna, ker so bili nekateri zavodi preformirani, nekateri pa ukinjeni. Od lani se je zmanjšalo število domov za učenje v gospodarstvu (od 10 na 6), na novo pa sta bila odprta en otroški vrtec za predšolske otroke in en dom za učenje srednjih strokovnih šol.

Toda ob zmanjšanju števila domov za vzgojo in oskrbovanje otrok ter mladine se je istočasno povečalo število oskrbovancev v teh domovih. Lani je bilo v vseh domovih 6640 oskrbovancev, letos pa 6703. Največ oskrbovancev so imeli mešani domovi, ki skrbijo za popolno oskrbo in vzgojo mladine, obiskujejo različne srednje šole. V domovih za študente visokih šol je bilo v lanskem študijskem letu 1144 študentov. Nad tisoč oskrbovancev so imeli tudi domovi za učenje srednjih šol, dočim je bilo število varovancev v drugih ustanovah manjše (V otroških jasnih n. pr. samo 270, v otroških vrtcih pa 237 otrok).

pripravljen dober izgovor. Samo tako, za vsak primer. Ot uži, ko smo prihajali skupaj, je s skrivnostnim nasmehom hitela odpirati vrata. V tem nasmehu je bilo nekaj, kot bi hotela reči: «Končno vendarle...».

Najbolj pereča točka dnevnega reda so bili prostori. Težje tega vprašanje je Franc Mezeg, eden izmed izvirnih članov Fronte, prevladal na žene. Kakor tolikokrat v tej vojni, naj one razvložijo to stvar s svojo iznajdljivostjo. Dobro jih je poznal, zato se tudi ni motil. Valerija Kocijančič - Spela, ki je takrat največ delala med njimi, je našla v naših ženah in ljudeh sebi enakovredne ljudi. Naloga organizatorja in naloge tistega, ki je načrt do podrobnosti izvršil, sta se izpopolnjevali. Včasih bi rekla, da je bila druga težja. Tu ni šlo samo za enega človeka, ki ga je treba skriti osem postav. Šlo je za osem, deset in še več ljudi, za pravo šolo v obliki točaja.

Drugače si seveda v mestu šole nismo mogli zamisljati. Nismo imeli ne učilnic ne tistega, kar ti dajejo mirne in urejene razmere. Toda vsebinsko so bili ti tečajji v bistvu le šole. Vršili so se po domovih. Njihovi obiskovalci — naša mladina — se je tu morala prvotno spoprijeti s pisano slovensko besedo.

Doživljala lepoto Cankarja, Prešerna, Gregorčiča, vseh, ki so nam v tej vojni dajali upanje. Mogoče je prav v tem tudi skrivnost, kako je ta naša prva šola preživel vse črne dni, ki so se potem do konca vojne vrstili.

Te dni je zakrivilo izdajstvo nekoga, ki se je kot Judež prodal za denar. Do katerega dne nazaj sega njegovo početje, nimam pregleda. Toda meseca marca, tisoč deset štiriinštiridesetega, ko bi morala v Barkovlje, so zaprli nekaj mladincev v mizarski delavnici v Ulici Del Bosca. Naključje je hotelo, da sem naslednji dan prišla tja. V pomočnika preoblečen detektiv me je izsledil. Dve uri so mi bili možgani kot na natezanju, vendar so delovali z zaznavno bistrostjo. Ali smrt ali življenje, da življenje je bilo treba sicer tvegati, toda to ni bilo drugega kot poizkus, kako niti smrti. Slučajno se mi je posrečilo. Morala pa sem iz Trsta.

S to zgodbo se ni bistveno nič spremenilo. Na moje mesto je prišel najprej Primož Sedmak, nato dr. Ivo Pustiček - Imro. Na imenu in osebi ni bilo pravzaprav ničesar. Vse je bilo v odnosu do tistega skupnega imenovalca, ki je oklepal svobodo, prostost, bodočnost. Ta odnos je bil v slehernem izmed naš kršiteljev čist.

V SLOVENIJI JE DEVETINDVAJSET MUZEJEV, MED NJIMI SEDEM POKRAJINSKIH

Z obiska po zanimivem škofjeleškem muzeju

Muzej je prikaz političnega in gospodarskega življenja Škofje Loke in okolice od najstarejših časov, keltske in rimske dobe pa do gospostva freisinskih škofov in do današnjih dni - Po osvoboditvi se je muzej v novih prostorih znatno razširil

Škofja Loka s svojimi stisnjenimi starinskimi hišami, s svojo idilično lego v dolini sredi hribovja in vso svojo silo kovitostjo napravljajo na vsakega obiskovalca prav poseben vtis. Tudi name ga je, ko sem se v poletnem jutru ustavil na cesti tik ob robu kotline, v kateri leže tesno, druga pot, ki vodi mimo Škofjeleškega mesteca, Slemenahis so obdaždele še rahle megle, sveže zeleni breгови okoliških gričev pa so se kopali v jutranjem soncu. Idilično zatisej odmaknjenega mesteca, v zeleni kotlini, s temnimi gozdovi, s strminami, polnimi lubnika v ozadju, plitva Sora z vrtemi mlini tu spodaj, vse očrtaje pa polno prilivajočih se barv, vse to vzbujalo obiskovalcu prav posebne občutke. Mi ču, da so tudi naši škofski taborišči, ki so bili v enačevnih okoliščinah, saj je vsakdo prišel nanjo z občutkom ustvarjalca in preganjane obnem. Toda zmagal je prvi. Ker je bil močnejši nad vsem, je zavrnil celo bojazen pred zasledovalci. Nemoč, njeam se več, a Duša je imela

Spustil sem se po klancu, občutil vzušje prebujajočega se mesta in se po glavnem trgu spustil še niže k Sori in gradu med starega Puštskega gradu. Temu predvsem, oziroma danes v njem, je veljal daleč moj obisk. Od osvoboditve naprej je škofjeleški muzej v tej stavbi. Semkaj so kulturni delavci takoj po osvoboditvi spravili vse tiste predmete, ki so ostali od nekdanjega muzeja in ki jih je okupator zmetel v ropatarnico kapucinske samostana. Ni jih bilo dosti, kajti škofjeleški muzej je obstajal šele od poletja 1939. leta. Toda z nekaterimi zgodovinskimi in kulturno-umetniškimi predmeti, ki jih je okupator naropal, jih je bilo kar dovolj za zameetek muzeja. Pravzaprav je bil Puštski grad namešten samo kot prehodna postaja. Pravo mesto za muzej naj bi bilo v gradu, ki se dvigal nad mestom. Toda danes Škofjeleški muzej še čaka, da dobi tja, zanj edino primerno prostor, in ker se je med časom, ko ni bilo muzeja, v taborišču, ki je bil v bližini, našli ljudje na dober in priročen zemljišč naših krajev, zemljišč, ki ima poleg vse kvalitete to lastnost, da je slovenski in delo domačih ljudi.

Gre za turistični zemljišč Slovenije in sosednih pokrajin, ki ga je lani izdal takratni komite za turizem in gostinstvo pri vladi RL Slovenije. Tehnično dela pri zemljišču je opravil kartograf Ivan Selan, sestavljal pa ga je profesor dr. Valter Bohinjec in France Planina. Založil je zemljišč Dr. Zlajna Založba Slovenije, tiskala pa ga je tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Zemljišč je izdelan v obliki stenske karte in v zložljivi obliki z ovitkom, njegova nizka cena 70 din pa omogoča nabavo vsakomur.

Zamisel turističnega zemljišč je prišla iz turističnih krogov že leta 1947. Vendar pa so se šele leta 1948 začele tehnične priprave za zemljišč, ki je končno izšel lani. Osnovna pobuda za izdajo zemljišč je bilo veliko pomanjkanje vsakega kartografskega gradiva v letih po vojni, zlasti pa pomanjkanje turističnih kart. Res da se je medtem stvorila precej izboljšala, vendar je tu, ristični zemljišč Slovenije eдина karta te vrste pri nas. Z naziv sam pove, da je zemljišč namenjen predvsem turistom. In res vsekakor karta s pridom služi vsem izletnikom, letoviščarjem, turistom, pa tudi avtomobilistom in motoristom, ki potujejo po naših krajih.

Zemljišč ima obseg 10 x 90 cm in poleg Slovenije same obsega tudi obrobne pokrajine. Tako je v zemljišču zajet del Benečije in še ozemlje onstran Vidma, na severu ves Karantanski bazen in ozemlje do Visokih Tur, Poleg dela madžarskega teritorija obsega tudi predele severozadonje Hrvaške z Zagrebom, Siskom in ozemlje od Bosanske Kostanje navedol, tako da je zajet tudi del Hrvaškega Primorja z otokom Rabom. V zemljišču je obsežna tudi vsa Istrska in seveda tudi Svobodna Trst. Zemljišč ima to lastnost, da je v merilu 1:300.000. Razen tega da zajema poleg slovenskega ozemlja tudi obrobne pokrajine, da je izdelan v takem merilu, da je dovolj podrobno prikazuje vse, kar ima turistični zemljišč. Res je sicer, da bo imela reliefna karta manjšo praktično vrednost kot turistični zemljišč, ki je priročno. Vendar pa bo ta zemljišč, ki bo izšel v začetku prihodnjega leta edinstven izdelek, po katerem bodo radi segali vsi ljubitelji slovenske zemlje.

je pripovedoval tov. upravnik: o težavah, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice. In še nekaj me je presenetilo: ko sem listal po knjižnici obiskovalcev, sem zapazil veliko število šol. Toliko bolj sem bil začuden, ko nisem našel med obiskovalci razredov škofjeleške gimnazije. Toda dovolj o tem, Lahko bi povedal še kaj več o tem, kar mi

ni bilo všeč, ki jih je imel zaradi preudruidne muzeja, pa o inventarizaciji muzejskih predmetov; toda te bi bilo mogoče kmalu dobiti, saj jih ima muzej vsaj v glavnem že v svoji evidenci. Toda dokler ne bo rešeno vprašanje, kam te predmete namestiti, ne bo mogoče govoriti o kakršni koli razširitvi muzeja in njegovi ureditvi v popoln muzej škofjeleškega ozemlja. Na vse to pa bodo morali ljudje v občinskem odboru škofjeleškega mesta misliti že sedaj, da jih izvršeno dejstvo, ko bodo prostori v gradu na razpolago, ne bo presenetilo. Sicer pa se danes muzej ne more pritoževati, saj oblast dobro skrbi zanj. Tudi škofjeleška podjetja ga niso pozabila. Sprito tega me je zanimalo, kako je z obiskom. In zanimivo je, da je muzej deležen manjšega obiska iz mesta kakor pa iz okolice.

MAKSIM GORKI

Prevedel SAMO SAVNIK

Naše nedeljsko branje

Julijski dan se je začel zelo zanimivo — pokopavali so nekoga generala. Odmevale so medeninate troben, vojne orkestra, majhen, gibčen vojak, ki je megal na vse strani kokezne pogled, in pod sinjim brezoblačnim nebom je donela pogrebna koronacija kakor himna soncu.

Stanovniki Predliniške ulice so pomogli glave skozi okna, stekli pred vrata, splezali na ograje in uživali v generalovem odhodu v večno življenje. Naslajali so se ob brezplaknem prizoru, v tistem razpoloženju, ki ga človeku pri gledanju vedno ne hote vsilja neveselo misel, da so vsi podobni prizori na svetu namenjeni le brezdelnežem.

Vse je potekalo skladno in svečano, popolnoma odzaprav praznično razpoloženju julijanske dne; res, pokopavali so človeka, toda smrt je bila v Predliniški ulici nekaj preveč vsakdanjega, da bi izvalila žalost, strah ali filozofske razmišljanja. Siromani pogrebi niso bili privlačni, prizor, toda ta, generalov pogreb je dvignil na nogo vse ljudi, od kleti do podstrešja.

Vse je potekalo čudovito — nenadoma pa je od nekod prišel divje razmršen norček, glava — smrt v žepu, zandarjev konj se je splašal, skočil v stran, podrl nekogo gospo v vijoličasti obleki in z železno podkrijo stopil na nogo siroti Ključarju in mu zdrvil prste.

To je izvalilo pri gledalcih razposajeno veselost, posebnost smesno je bilo videti gospe v vijoličasti obleki, ki je došla in jedra ženska, ki je padla v prah, se zapletla v svoja mnogostevila dragocena spodnja krila in, brcajoč z nogami, zamažala posušila vstati. Zelo se je prestrašila, njen veliki obraz je pobil od obolenja so ji izstopile oči, pri bogu, smeh gledalec je bil neumestno, zloben, toda — kar je že od zadanja — tesar pade na kolena, v edino smeh, šel ljudem, ki jim je ves svet — samo prizor za gledanje.

Toda smeh se je polegel, ko so videli siroti Ključarja, kako se plazil v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

In tedaj so pozabili na pokojnega generala in na trgovko, ki je padla v cesti, vlekoč za seboj združbeno nogo, iz katere je na cestni prah curila kri.

Prah se je polegel. Mali, okrogli deček obraz je bil pomazan s krvjo njegove sč, mokre od solz, so bile izbledele, otožno so gledale iznakaženo nogo, s prsti se je dotikal polomljenih kosti in tresel se mežikal.

«V četrtek je mrmral, ebi šel na božjo pot... gospodar mi je dovolil... Oh, Gospod...»

«Poviti bi mu bilo treba nogo», je rekla starka Smurigin in šla.

Siromak je, prijemajoč se lesene ograje, skušal vstati, da je zavrtel, padel in se prijel za trebuh.

«Ah, to ga je...» je rekel nekdo sočutno; deček je zatajnal.

«Kaj bo z menoj...»

«Sepal boša, so ga potolažili...»

Postalo je dolgočasno. Prvi so se razbežali dečki, nato so se, eden za drugim, razšli odšli; ulica je postala spet pušča, ogoleda — Ključarjev je ostal poleg ograje sam in bil podoban kupcu pranih cunij.

Na tla so prileteli vrabci, golobci, z dvoristi so kokečakaj prišle kokoši in dojanstvenji petelin, po hišah so začela udarjati klopčarjeva kladiva, zabobnelo so tanke krznarjeve palice, čevljar Džigun, vojak z leseno nogo, je s pretečim basom zapel edino pesem, ki jo je znal:

Sedemdesetdeset leta je napovedal Turak boj, Rusiji uspej, Moskvi mamici naši...

Dolgočasje je postalo še težje, še bolj moreče.

Vse to sem gledal in poslušal s kletnega okna, iz mračne luknje, v kateri je stanovala starka Smurigin.

V jutru pred tem dnevem sem v pristanišču, kjer sem delal, padel skozi odprtino na palubi, si izpahnil desno roko in si razbil koleno. Za vse dni sem bil nezmožen, nisem vso noč zatislil očesa in sedel sem, sedeč na okenski polici, opazoval pogreb, gledalce in siroti Ključarja — ležal je na drugem strahu, ki prav nasproti mojega okna.

Ko so se gledalci razšli, sem mu zaklical:

«Kostja, privleci se sem!»

Mračno se je ohramil, zagledal tik na zemi, moje glavo, se namrščil in odgovoril:

«Strašno me boli!»

«Ne moreš?»

Nagnil se je naprej, se oprl z rokama ob tla, se poskušal sploziti in se zvrnil na stran. Zakričal je, nato mi pa, razmazujoč solze po obrazu, rekel:

«V treh me je... V bolnišnici bi morala...»

«Kaj ni na ogle strazarja?»

«Je šel na pokopališče...»

«Umolknil je...»

Pred moje okno so prišle nekakšne debele noge v pošvedranih rumenih čevljih. Zakričal sem:

«Noge so se ustavile, k meni se je nagnil velikanski obraz...»

«Tistega dečka je treba odnesti v bolnico...»

«Pa? Pelji ga!»

«Ne morem, tudi sam sem bolan...»

«Jaz nisem iz te ulice...»

«Kaj ni na ogle strazarja?»

«Je šel na pokopališče...»

«Umolknil je...»

Pred moje okno so prišle nekakšne debele noge v pošvedranih rumenih čevljih. Zakričal sem:

«Noge so se ustavile, k meni se je nagnil velikanski obraz...»

«Tistega dečka je treba odnesti v bolnico...»

«Pa? Pelji ga!»

«Ne morem, tudi sam sem bolan...»

«Jaz nisem iz te ulice...»

«Kaj ni na ogle strazarja?»

«Je šel na pokopališče...»

«Umolknil je...»

Pred moje okno so prišle nekakšne debele noge v pošvedranih rumenih čevljih. Zakričal sem:

«Noge so se ustavile, k meni se je nagnil velikanski obraz...»

«Tistega dečka je treba odnesti v bolnico...»

«Pa? Pelji ga!»

«Ne morem, tudi sam sem bolan...»

«Jaz nisem iz te ulice...»

«Kaj ni na ogle strazarja?»

«Je šel na pokopališče...»

«Umolknil je...»

Pred moje okno so prišle nekakšne debele noge v pošvedranih rumenih čevljih. Zakričal sem:

«Noge so se ustavile, k meni se je nagnil velikanski obraz...»

«Tistega dečka je treba odnesti v bolnico...»

«Pa? Pelji ga!»

«Ne morem, tudi sam sem bolan...»

«Jaz nisem iz te ulice...»

«Kaj ni na ogle strazarja?»

Na taborjenju ob Blejskem jezero.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV V MINIATURI NA RUTGERSOVI UNIVERZI

«Gama Sigma» - študentovsko bratstvo

Ena izmed redkih organizacij v Ameriki, ki ne pozna rasne diskriminacije - Njeni člani sodelujejo v vseh panogah študentovskega udejstvovanja, predvsem pa imajo uspehe s svojim združnim življenjem pri odstranjevanju umetnih pregrad med pripadniki raznih ver, ras in narodnosti

Kmalu po drugi svetovni vojni je skupina študentov na rutgersovi univerzi v New Brunswicku, na vzhodu Združenih držav, spoznala, da je mladi študent skupaj s Kijoci Inouyem, japonskim teškim junior-prvakom in sinom člana japonskega senata, Albana Seiji Protapapa je bil v isti sobi z Nemcem Josephom Hessom in kubanskim učiteljem Julijem De La Torre. Tudi črni študentje igrajo aktivno vlogo v socialnem življenju Gama Sigma.

Gama Sigma so ustanovili z edinim določilom, da je članstvo omejeno na študente kolegijev rutgersove univerze. Ta politika odpravi vrata je kmalu zaslovela in leta 1949 je Gama Sigma bila najbrž najšolskim pokalom.

Kot vse študentovske organizacije na rutgersovi univerzi je tudi Gama Sigma imela v prvem letu poskusen status: v tej poskusni dobi funkcionarji organizacije niso imeli lastnih prostorov in so se pogosto sestajali v šolskih razredih. Vendar so se člani nove organizacije kmalu uveljavili na raznih področjih študentovskega udejstvovanja, tako zlasti v športu, pri univerzitetnem časopisu in pri radijskih oddajah.

Leta 1949 je Gama Sigma napravila važen korak naprej: vzeli so v najem celo hišo, v katero se je vselilo 18 njenih članov in tako je Gama Sigma (grški začetni črki za prvo ime bratstva »Georgian Society«) dobila trden temelj.

Leta 1950 je morala Gama Sigma prestopiti resno preskušnjo. Skoraj vsi ustanovitelji bratstva so diplomirali in zapuščali univerzo. Če ne bi ustanovitelji duha, ki je prevajal Gama Sigma, prenesli na nove člane, je bila obsojena na propast. Toda konec leta 1951 je bilo že jasno, da so ostali, novci člani so bili pripravljali nadaljevanje njeno mlado ali važno tradicijo.

Danes so v bratstvu zastopane razne vere in vsi člani

tekmujejo v tem, da povedo svoje mnenje, organizacija je pravzaprav miniaturna Združenih narodov. Skozi dve leti je stalno Edwin Wing Be, ki-tal študent skupaj s Kijoci Inouyem, japonskim teškim junior-prvakom in sinom člana japonskega senata, Albana Seiji Protapapa je bil v isti sobi z Nemcem Josephom Hessom in kubanskim učiteljem Julijem De La Torre. Tudi črni študentje igrajo aktivno vlogo v socialnem življenju Gama Sigma.

Gama Sigma so ustanovili z edinim določilom, da je članstvo omejeno na študente kolegijev rutgersove univerze. Ta politika odpravi vrata je kmalu zaslovela in leta 1949 je Gama Sigma bila najbrž najšolskim pokalom.

Kot vse študentovske organizacije na rutgersovi univerzi je tudi Gama Sigma imela v prvem letu poskusen status: v tej poskusni dobi funkcionarji organizacije niso imeli lastnih prostorov in so se pogosto sestajali v šolskih razredih. Vendar so se člani nove organizacije kmalu uveljavili na raznih področjih študentovskega udejstvovanja, tako zlasti v športu, pri univerzitetnem časopisu in pri radijskih oddajah.

Leta 1949 je Gama Sigma napravila važen korak naprej: vzeli so v najem celo hišo, v katero se je vselilo 18 njenih članov in tako je Gama Sigma (grški začetni črki za prvo ime bratstva »Georgian Society«) dobila trden temelj.

Leta 1950 je morala Gama Sigma prestopiti resno preskušnjo. Skoraj vsi ustanovitelji bratstva so diplomirali in zapuščali univerzo. Če ne bi ustanovitelji duha, ki je prevajal Gama Sigma, prenesli na nove člane, je bila obsojena na propast. Toda konec leta 1951 je bilo že jasno, da so ostali, novci člani so bili pripravljali nadaljevanje njeno mlado ali važno tradicijo.

Danes so v bratstvu zastopane razne vere in vsi člani

tekmujejo v tem, da povedo svoje mnenje, organizacija je pravzaprav miniaturna Združenih narodov. Skozi dve leti je stalno Edwin Wing Be, ki-tal študent skupaj s Kijoci Inouyem, japonskim teškim junior-prvakom in sinom člana japonskega senata, Albana Seiji Protapapa je bil v isti sobi z Nemcem Josephom Hessom in kubanskim učiteljem Julijem De La Torre. Tudi črni študentje igrajo aktivno vlogo v socialnem življenju Gama Sigma.

Gama Sigma so ustanovili z edinim določilom, da je članstvo omejeno na študente kolegijev rutgersove univerze. Ta politika odpravi vrata je kmalu zaslovela in leta 1949 je Gama Sigma bila najbrž najšolskim pokalom.

Kot vse študentovske organizacije na rutgersovi univerzi je tudi Gama Sigma imela v prvem letu poskusen status: v tej poskusni dobi funkcionarji organizacije niso imeli lastnih prostorov in so se pogosto sestajali v šolskih razredih. Vendar so se člani nove organizacije kmalu uveljavili na raznih področjih študentovskega udejstvovanja, tako zlasti v športu, pri univerzitetnem časopisu in pri radijskih oddajah.

Leta 1949 je Gama Sigma napravila važen korak naprej: vzeli so v najem celo hišo, v katero se je vselilo 18 njenih članov in tako je Gama Sigma (grški začetni črki za prvo ime bratstva »Georgian Society«) dobila trden temelj.

Leta 1950 je morala Gama Sigma prestopiti resno preskušnjo. Skoraj vsi ustanovitelji bratstva so diplomirali in zapuščali univerzo. Če ne bi ustanovitelji duha, ki je prevajal Gama Sigma, prenesli na nove člane, je bila obsojena na propast. Toda konec leta 1951 je bilo že jasno, da so ostali, novci člani so bili pripravljali nadaljevanje njeno mlado ali važno tradicijo.

Danes so v bratstvu zastopane razne vere in vsi člani

tekmujejo v tem, da povedo svoje mnenje, organizacija je pravzaprav miniaturna Združenih narodov. Skozi dve leti je stalno Edwin Wing Be, ki-tal študent skupaj s Kijoci Inouyem, japonskim teškim junior-prvakom in sinom člana japonskega senata, Albana Seiji Protapapa je bil v isti sobi z Nemcem Josephom Hessom in kubanskim učiteljem Julijem De La Torre. Tudi črni študentje igrajo aktivno vlogo v socialnem življenju Gama Sigma.

Gama Sigma so ustanovili z edinim določilom, da je članstvo omejeno na študente kolegijev rutgersove univerze. Ta politika odpravi vrata je kmalu zaslovela in leta 1949 je Gama Sigma bila najbrž najšolskim pokalom.

Kot vse študentovske organizacije na rutgersovi univerzi je tudi Gama Sigma imela v prvem letu poskusen status: v tej poskusni dobi funkcionarji organizacije niso imeli lastnih prostorov in so se pogosto sestajali v šolskih razredih. Vendar so se člani nove organizacije kmalu uveljavili na raznih področjih študentovskega udejstvovanja, tako zlasti v športu, pri univerzitetnem časopisu in pri radijskih oddajah.

nic. Pri toplem vremenu se žile razširijo, da bi oddale toploto in znojnice izločijo skoraj dva litra potu na dan. V mrazu se žile zožijo in izločanje potu popusti. Ta mehanizem deluje tako natančno, da ima zdrav človek stalno 37 stopinj temperature, čeprav razklada na primer tovore z ladji ob ekvatorju ali pa se bori z večnim ledom na zemeljskih tečajih.

Površina naše kože je kot oklep sestavljena iz posameznih lus, ki leže druga preko druge, podobno kot pri ribah. Boljšega edežnega plašča, človek doslej še ni izumil. Koža ima milijone majhnih odprtin-por, vendar se pa s pomočjo lojnic in genialne strukture kože lahko po mili volji zadržujemo do vratu v vodi, ne da bi prodrla voda v telo.

Skoraj po vsem našem telesu rastejo lasje, ki so včasih tako drobni, da jih komaj vidimo. Vsak posamezni las ima svojo lastno oskrbo s krvjo in več žile, ki skrbe za to, da las ni suh. Poleg tega ima vsak las še živec, ki nas alarmira, če nas kdo povleče za las, in majhno mišico, ki nam v mrazu ali pa če smo se prestrašili, enažežje las. V časih, ko so bili ljudje še bolj kosmatost kot danes, je takšno enažežje gotovo čutilo telo pred mrazom. Nam je ostala le še »kurja polt« ki nas včasih oblije kakor pravimo.

Nad dva milijona majhnih žlez preprečuje izsušenje površine naše kože in mnogo elastičnih vlaken je zato tu, da se nam tesno prilaga. Pod kožo leže izolirajoče blazinice maščobe, ki v starosti čisto izginejo, kar je tudi eden izmed vzrokov, da so starejši ljudje tako občutljivi za mraz.

Kako naj torej negujemo našo kožo?

Proti gubam na obrazu ne moremo kaj pridati ukreniti. V starosti izginejo blazinice maščobe in elastična vlakna pomaste, Nobena krema, nobena masaža in nobena eksotična tinktura ne bo preprečila gub v obrazu. K sreči so le sredstva, s katerimi lahko preprečimo zgodnje staranje obraza. Sicer pa, če bi že hoteli imeti gube v obrazu, potem ga le postavite soncu. Naravna maščoba se posuši, pojavijo se gube. Življenjska doba celice se pospeši tako, da se koža hitro stara. Naše babilone bi bile s svojimi sončniki danes kaj čudnej, pojar so pa le čisto instinktivno z dneves dokazano metodo obvarovale prezgodnjih gub. Kdor pa rad leži na soncu, se naj zaščiti vsaj s kemičnim sončnikom in namaže s kremo.

Mastna krema ščiti kožo pred umazanijo in čuva jo pred izsušenjem. Vendar pa mastna krema za kožo ne more biti hranljiva in na vsem svetu ni čezbea, ki bi mogla zmanjšati odprtine lojnic in znojnice v koži, ki se s starostjo povečajo.

Na tako kompliciranem aparatu, kot je koža, se čisto nujno razvijejo tudi bolezni. Najnevarnejša je rak. Letno ima mnogo žrtev in vendar zatrjujejo zdravniki, da bi mogli mnogo ljudi rešiti. Kožni rak se vendar ne razvija na skritem, v zgodnjem stadiju je torej že čuten. Z zdravniško pomočjo, z radikalno ali z rentgenskimi žarki bi ga bilo mogoče odstraniti. Brez črna je najpogostejši vzrok kožnemu raku prekomerno izpostavljanje

PRAKTIČNO DELO ZA MEDNARODNO POVEZAVO MLADINE

Taborjenje socialistične mladinske internacionale v Zadru

Nad 600 mladih socialistov iz enajst držav tabori v 250 šotorih - Koristna izmenjava mnenj in izkušenj - Mladinci spoznavajo socialistično demokracijo nove Jugoslavije

Iz »Slovenskega poročevalca« govori o odnosih med jugoslovansko mladino in Mladinsko socialistično internacionalo. Vsebinska članka je tudi za naše razmere zelo poučna, zato ga v celoti objavljamo.

Mladinska socialistična internacionala (IUSY) je poverila avstrijski socialistični mladinski organizaciji organiziranje taborjenja v Jugoslaviji. Taborjenja so se udeležile skupine sledečih držav: Avstrija, Nemčija, Francija, Anglija, Švedska, Danska, Z. angleško skupino so prišli tudi študenti iz Ugande, Indije, Ceylona, Zlate obale in Kanade. Taborjenja so se udeležili tudi zastopniki LMS in ZSJ.

Taborjenje je organizirano na polotoku Boriču poleg Zadra. Postavljeno je okoli 250 šotorov, ki so zelo lepo urejeni. Na taborjenje je prišlo okoli 600 mladih socialistov z željo po medsebojnem povezovanju, izmenjavi izkušenj in prijetnem življenju ob Jadranu.

Naša jugoslovanska skupina ima polne roke dela. Prav vsi se živo zanimajo za našo družbeno ureditev. Angleški rudarji se zanimajo zlasti za vlogo naših sindikatov. Študenti iz drugih držav se zelo čudijo organizaciji našega šolstva, pa tudi delavskega mladina je rad takim stanjem navdušena. V drugih državah so namreč zelo visoke vpisnine, takse za iz-

pite, kar onemogoča siromamnejšim študij.

Z velikim razumevanjem gledajo na razvoj naše države in na napore, ki jih izvršujemo delovni ljudje. Ogledali si bodo tudi Split, Sibenik, bližnje otoke s tovarnami in kmetijskimi zadrugami.

Tako je obiskala tudi folklorna skupina »Branko Krnjanić« z beograjske univerze, ki je žela burno priznanje. Vsi prisotni so bili navdušeni očarani. Čeprav žal ni bilo povedavalec tolmačil plesov, je večina prisotnih razumela njih pomen ter so pravilno dobili, da so iz njih spoznale del naše zgodovine.

Mlade socialistične drugih držav tarajo precejšnje težave. Borijo se za izboljšanje razmer njihove mladine. S svojim resnim delom so že dosegli lepe uspehe. Tako je avstrijska zveza uspešna, da morajo delodajalci sprejeti na delovno mesto starejših delavcev tudi mladino. Brezposelnost je nasploh velik problem, ki ga rešujejo te organizacije. Mladisti Nemčije težijo za združenju Nemčije, v programu pa imajo tudi ostano nalozitacijo, borbo proti ostankom nacizma, izboljšanje sistema socialnega zavarovanja in večjega vpliva delavstva na delo in življenje v podjetjih. Tovariši iz Ugande in Zlate obale so sicer dobri člani socialistične mladinske internacionale, vendar pa so pravilno mnenja, da internacionala premalo odločno postavlja vprašanje kolonij. Internationala namreč sprejema razne resolucije o potrebi pomoči kolonijam, kar pa ni zadovoljivo in želijo, da bi se sprejela zahteva po neodvisnosti in samostojnosti.

V pogledu dela organizacij lahko ugotovimo veliko večjo elastičnost. Pri njih je razvito družabno življenje in izleti, zabavani, debatni večeri itd. Njihove organizacije se torej z mnogo večjimi finančnimi težavami, kot naša. Vendar pa vse to premagujejo z veliko voljo in upornostjo in razvijajo in podporo svoje članstva. Tako organizacija je zanimiva in živahna in privlačna za mlade ljudi, čeprav je kadrovska, kot oni radi povedo.

Tabor vodi sekretar socialistične mladine Avstrije G. Pogatsch, taborjenja pa se je udeležil tudi sekretar Internationala Strasser. Vodstvo tabora je v obliki parlamenta, v katerem so predstavniki nacionalnih skupin. Tabor je razdeljen v 4 tabornike.

S takim taborjenjem skušajo mladi ljudje doseči čim večjo povezanost v borbi za izboljšanje mladine, za izmenjavo izkušenj v organizaciji in za mir. Taborjenje bo pravo gotovo dosego začelne cilje.

JANEZ SINKOVEC

soncu. Najčesteje ga opažamo pri ljudeh, ki delajo na prostem in pri onih, ki se ure in ure sončijo, ker bi bili radi rjavi kot zamorci.

In še en nasvet: pazite na bradavice in vrojena znamenja. Nič koliko znamenj ima

vsak človek. Res da običajno niso nevarna, vendar pa se le zgodi, da kakšno sivkasto znamenje, običajno na glavi ali nogah, postane hrupno in se počasi veča. Najbolje je takoj poiskati zdravnika, ko smo to opazili.

Kioji Inouye iz Tokia, Warran Mahaly in David Taylor, vsi trije člani Gama Sigma, bratstva za vse rase, barve in vere, studirajo zdaj v svoji sobi na rutgersovi univerzi v New Brunswicku, ZDA. Mladi študentje so pred šestimi leti ustanovili »Gama Sigma«, to odlično medrasno in mednarodno organizacijo.

</

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO – UREDNIŠTVO: ULICA KONTEČIČI 3, 6. III. nad., – Telefon: številka 73-38 – Telex: 133000 – Telegrami: 133000 – NAROČNINA: 500,00 – Pošta 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991